

De Rikkerdaborg, een kort maar bewogen bestaan.

Volgens oude akten uit 1320 heeft ene Rykuerda dit terrein gekocht en hij bouwde hier, naar verluidt, de boerderijen Rickerda Oost en Rickerda West. In 1675 koopt veldheer Berend Jan Prott wat nog rest van de heerlijkheid Rikkerda, de boerderijen bestonden toen al lang niet meer. In 1767 liet hij hier een gelijknamige borg bouwen voor zijn tweede vrouw, Frederika Tjarda van Starckenborch; de Rikkerdaborg.

Gefortuneerd

Het gebouw stond, gericht naar het westen naar het dorp Lutjegast, op de borgklip, een 1 ha. groot terrein, omringd door een brede gracht en 4 ha. tuinen, hoven, grachten en lanen. Het was niet zoals de meeste Groninger borgen een kasteel, waarin de landeigenaar woonde en zijn bedrijf uitoefende, maar een luxe buitenverblijf zoals maar weinigen zich konden permitteren. Zo iemand was de gefortuneerde heer Prott.

Hij speelde een belangrijke rol in de strijd tegen de bisschop van Munster. Berend Prott voerde het bevel over de vesting Bourtange toen in 1672 de bisschop van Munster, Bommenberend, Groningen binnenviel. Bourtange hield onder zijn bewind stand.

Enkele jaren later nam hij deel aan de tocht naar Chattham (1667) onder Michiel de Ruyter.

In vreemde handen

Toen Prott in 1703 kinderloos stierf raakte de borg in bezit van de familie van zijn derde vrouw; Cecilia Elizabeth Tamminga, de familie de Hertoghe van Feringa. Door de scheiding van de laatste Feringa in 1810 verviel de borg aan de minder draagkrachtige advocaat Hemmo Hylco Nauta. Maar iemand met een burgerlijke functie kon het onderhoud van de borg niet opbrengen. De lanen werden gekapt, bijgebouwen verhuurd, bezittingen en rechten verkocht.

Het baatte niet. De Nauta's zelf belandden in het koetshuis en met de dood van de advocaat in 1829 was het pleit beslecht. De Rikkerdaborg werd in 1828 voor een habbekrats voor de sloop verkocht.

Tot aan de grond toe

Wat nu nog rest zijn de fundamenten waarop ooit het trotse bezit van één van de meest vooraanstaande en invloedrijke inwoners van Lutjegast oprees: de Rikkerdaborg.

Materiaal van de borg is gebruikt voor gebouwen in de omgeving, zoals de huidige boerderij Rikkerda, gelegen aan de Abel Tasmanweg 28.

De huidige rietgedekte, rijksmonumentale kop-hals-rompboerderij is omringt door ongeveer 9 hectare aan natuurgronden; uitgestrekte kruiden- en faunarijke akkers wisselen zich af met houtwallen, poelen en sloten.

Hoe de borg er in het verleden uitzag is dankzij de in 1781 uitgegeven borgenkaart van Theodorus Beckeringh bekend gebleven.

Voor (veel) meer informatie, zie:

<https://www.nazatendevries.nl/Artikelen%20en%20Colums/Borgen/Lutjegast/Borgen%20van%20Lutjegast.html>